

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Speciallärarens yrkesspecifika kompetenser, specialisering mot språk, läs- och skrivutveckling

**30.0 Högskolepoäng
30.0 ECTS credits**

**The Professional Competences of The Special Education Teacher,
Language, Reading And Writing Development**

Kurskod: UQ2LYR
Gäller från: HT 2021
Fastställd: 2016-11-16
Ändrad: 2021-05-25
Institution Specialpedagogiska institutionen

Huvudområde: Specialpedagogik
Fördjupning: A1F - Avancerad nivå, har kurs/er på avancerad nivå som förkunskapskrav

Beslut

Denna kursplan är fastställd av institutionsstyrelsen vid Specialpedagogiska institutionen 2016-11-16, och senast reviderad 2021-05-25.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

För tillträde till kursen krävs att studenten är godkänd på minst en av delkurserna (15 hp) i kursen Specialpedagogik som tvärvetenskap, inom Speciallärarutbildningen inom Läraryftet II vid Stockholms Universitet.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
MOD1	Möjlighet och hinder inom språk-, läs- och skrivutveckling	15
MOD2	Bedömning och pedagogisk utredning	15

Kursens innehåll

Kursens övergripande syfte är att studenten ur ett specialpedagogiskt perspektiv ska utveckla en fördjupad didaktisk kompetens i att stödja olika elevers lärande inom språk-, läs- och skrivområdet i olika lärmiljöer. Detta syfte motiveras av att speciallärarna i sitt yrke ska kunna analysera, bedöma och stödja språk-, läs- och skrivutvecklingen för elever i behov av särskilt stöd, kunna förebygga att hinder och problem uppstår samt kunna utvärdera genomförda undervisningsinsatser. I kursen ingår verksamhetsförlagda fältstudier (VFF).

Delkurs 1. Möjlighet och hinder inom språk-, läs- och skrivutveckling, 15 hp:

- språk- och begreppsutveckling utifrån olika teoribildningar,
- barns och ungas läs- och skrivutveckling utifrån olika forskningstraditioner,
- läs- och skrivutveckling i relation till andraspråkslärande,
- variationer i läs- och skrivutvecklingen och läs- och skrivsvårigheter,
- kognitiva, biologiska och sociala riskfaktorer som kan påverka barns/ungas språk- och begreppsutveckling samt läs- och skrivutveckling, i det inbegrips neuropsykiatriska svårigheter,
- kartläggning av begreppsutveckling och läs- och skrivutveckling,
- planering, genomförande, analys och utvärdering av läs- och skrivundervisning,
- specialpedagogiska verksamheter i förhållande till olika lärmiljöer, texter och skriftspråkliga aktiviteter.

Delkurs 2. Bedömning och pedagogisk utredning, 15 hp:

- orsaker till och konsekvenser av läs- och skrivsvårigheter/dyslexi utifrån aktuella teoribildningar,
- olika diagnostiserings-, observations- och kartläggningsredskap, test och bedömningsmetoder,
- informations- och kommunikationsteknik (IKT) och olika hjälpmedel som stöd för läs- och skrivaktiviteter,
- formativ bedömning som grund för pedagogisk utredning och åtgärdsprogram och som didaktiskt analysunderlag för anpassning och förändring av undervisning på individ- och gruppnivå,
- individanpassade arbetssätt och utvärdering av insatser,
- bedömning i form av internationell och nationell utvärdering på gruppnivå och betygssättning på individnivå.

Förväntade studieresultat

Delkurs 1. Möjlighet och hinder inom språk-, läs- och skrivutveckling, 15 hp

För godkänt resultat på delkurs ska studenten kunna:

- beskriva olika vetenskapliga perspektiv på språk-, skriv- och läsutveckling med avseende på centrala grundantaganden, likheter och skillnader samt didaktiska konsekvenser,
- belysa centrala grundantaganden i olika vetenskapliga perspektiv på språk-, skriv- och läsutveckling i relation till olika teorier om lärande och utveckling,
- med utgångspunkt från olika vetenskapliga perspektiv på språk-, skriv- och läsutveckling identifiera och analysera innebörder och didaktiska konsekvenser av dels olika elevers behov, dels problem som eleverna möter i sitt lärande,
- med utgångspunkt från olika vetenskapliga perspektiv på språk-, skriv- och läsutveckling analysera innebörder och konsekvenser av olika funktionsnedsättningar, inbegripet neuropsykiatriska svårigheter för elevers språk-, skriv- och läsutveckling,
- med utgångspunkt från olika vetenskapliga perspektiv på språk-, skriv- och läsutveckling identifiera och analysera hinder och möjligheter som undervisningen utgör för ett framgångsrikt lärande,
- urskilja och förklara variationer i elevers språk-, skriv- och läsutveckling, på såväl individ- som gruppnivå, med utgångspunkt från olika vetenskapliga perspektiv på språk-, skriv- och läsutveckling,
- med utgångspunkt från olika vetenskapliga perspektiv på språk-, skriv- och läsutveckling analysera och värdera läromedel och undervisningsmetoder av relevans för förebyggande och utvecklande språk-, skriv- och läsundervisning.

Delkurs 2. Bedömning och pedagogisk utredning, 15 hp

För godkänt resultat på delkurs ska studenten kunna:

- med utgångspunkt från olika vetenskapliga perspektiv på språk-, skriv- och läsutveckling analysera och utvärdera metoder och redskap för att dokumentera, diagnostisera, analysera samt bedöma olika elevers språk-, skriv- och läsutveckling,
- med utgångspunkt från olika vetenskapliga perspektiv på språk-, skriv- och läsutveckling analysera och följa upp åtgärder som rör läs- och skrivsvårigheter och dyslexi,
- med utgångspunkt från olika vetenskapliga perspektiv på språk-, skriv- och läsutveckling analysera och värdera relationer mellan kunskapsinnehåll, bedömning och undervisningsdesign utifrån elevers behov av stöd i språk-, skriv- och läsutveckling,
- med beaktande av andra yrkesgrupper och lärmiljöer genomföra och värdera pedagogiska utredningar med fokus på elevers olika tal- och skriftspråkliga förutsättningar,
- analysera och värdera innebörder och konsekvenser av språk-, skriv- och läsundervisning med hänsyn till likvärdighets- och etiska aspekter.

Undervisning

Undervisningen organiseras genom föreläsningar, seminarier, gruppdiskussioner och verksamhetsförlagda fältstudier (VFF). För att få godkänt krävs närvaro vid obligatoriska seminarier. Kompensering kan ske om student missar obligatoriskt undervisningstillfälle genom ersättningsuppgift angiven av kursansvarig.

Undervisningen sker på olika sätt, på campus, flexibelt med hjälp av digitala resurser eller via distans. Undervisning kan förekomma på såväl svenska som engelska. För mer detaljerad information hänvisas till kurssidan i utbildningskatalogen, vilken finns tillgänglig senast en månad före kursstart.

Kunskapskontroll och examination

a) Examinationsformer

Delkurs 1 examineras dels genom en muntligt och skriftligt presenterad gruppuppgift, dels genom en individuell skriftlig inlämningsuppgift.

Delkurs 2 examineras dels genom en individuell skriftlig inlämningsuppgift, dels genom en skriftlig gruppuppgift. Gruppuppgiften redovisas även muntligt vid examinerande seminarium.

Principerna för sammanvägning av de enskilda examinationsuppgifterna framgår av betygskriterierna.

Om studenten har ett intyg från Stockholms universitet med rekommendation om särskilt stöd har examinator möjlighet att ge ett anpassat prov eller låta studenten genomföra provet på ett alternativt sätt.

b) Betygsskala

Betygsättning sker enligt en målrelaterad sjugradig betygsskala:

A = Utmärkt

B = Mycket bra

C = Bra

D = Tillfredsställande

E = Tillräckligt

Fx = Underkänd, något mer arbete krävs

F = Underkänd, mycket mer arbete krävs

Gruppuppgifterna bedöms enligt en tvågradig betygsskala:

G = Godkänd

U = Underkänd

c) Betygskriterier

De skriftliga betygskriterierna meddelas studenterna vid kursstart.

d) Slutbetyg

För att få godkänt slutbetyg på kursen krävs lägst betyget E på samtliga delkurser, fullgjorda obligatoriska uppgifter samt fullgjord närvaro enligt anvisningar.

För att få godkänt betyg på delkurs krävs lägst betyget E på de individuella examinationsuppgifterna samt betyget G på gruppuppgifterna. För att få godkänt betyg krävs närvaro vid obligatoriska seminarier.

Om särskilda skäl föreligger kan examinator efter samråd med ansvarig lärare medge den studerande befrielse från skyldigheten att delta i viss obligatorisk undervisning eller fullgörande av obligatoriska uppgifter. Studenten kan då åläggas en kompensationsuppgift.

Betyget på hela kursen sätts genom ett viktat genomsnitt av delkursernas resultat. Bokstavsbetygen A-E omvandlas till siffrorna 5-1 och sammanräknas till ett medelbetyg där delkurserna viktas med det antal högskolepoäng som respektive delkurs utgör av hela kursens poängantal. Gångse avrundningsregler tillämpas.

e) Examinationstillfällen och underkännande

För varje kurstillfälle ska i normalfallet minst tre examinationstillfällen erbjudas inom ett år. Det läsår ett kurstillfälle saknas ska minst ett examinationstillfälle erbjudas.

Studerande som fått betyget Fx, F eller U på prov två gånger i rad av en och samma examinator har rätt att få annan examinator utsedd vid nästkommande prov, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan om detta ska göras till prefekt, på delegation av institutionsstyrelsen. Studerande som fått lägst betyget E får inte genomgå förnyad examination för högre betyg.

f) Kompletteringsuppgifter

Komplettering av betyget Fx upp till godkänt betyg på de individuella skriftliga inlämningsuppgifterna kan medges om studenten ligger nära gränsen för godkänt. Uppgiften ska lämnas in efter överenskommelse efter att kompletteringsbehov har meddelats av examinator.

Vid godkänd komplettering av enklare formaliafel används betygen A-E.

Vid godkänd komplettering av brister som gäller förståelsekaraktär används betygen C-E.

Övergångsbestämmelser

När en kurs är upphävd eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att en gång per termin under en period av tre terminer examineras enligt denna kursplan.

Begränsningar

Kursen får inte ingå i examen tillsammans med en annan kurs vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Övrigt

Kursen är en uppdragsutbildning och ges som programkurs på avancerad nivå inom Speciallärarprogrammet,

90 högskolepoäng. Kursansvarig institution är Specialpedagogiska institutionen vid Stockholms universitet.

Kurslitteratur

Aktuell litteraturlista finns tillgänglig på kurssidan i utbildningskatalogen senast två månader före kursstart.